

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ

İnsan Kaynakları Yönetiminin Tanımı ve Kavramı

İnsan Kaynakları Yönetiminin Temel İlkeleri

Yrd.Doç.Dr. Özgür GÜLDÜ

İnsan Kaynakları Yönetimi Nedir?

- İşgücü örgütler için en önemli faktörlerden biridir.
- Örgüt içerisinde yer alacak işgörenlerin **tedariki, seçimi, eğitimi, işe yerleştirilmesi** ve **yetkilendirilmesi** mevcut işgörenin **etkin** ve **verimli** bir biçimde **değerlendirilmesi örgütün başarısı için büyük önem taşımaktadır.**
- Personel Yönetimi ve İnsan Kaynakları Yönetimi kavramları eş anlamlı olarak kullanılmaktadır.

Personel Yönetimi, işgörene ait bir takım işleri (özlük hakları vb.) yerine getirir. Örgüt içindeki işgören ilişkilerini düzenleyen birimdir.

İnsan Kaynakları Yönetimi, işletme stratejilerinin belirlenmesi uygulanması ve denetlenmesi gibi işlevlerin yanı sıra örgüt dışından işgören bulma, seçme, eğitme, işgörenlerin verimliliğini artırma gibi faaliyetleri yerine getirir.

İnsan Kaynakları Yönetimi Nedir?

- İnsan Kaynakları Yönetimi (İKY), işletmelerin hedeflerine ulaşabilmeleri için gerekli olan işlevleri gerçekleştirilecek **yeterli sayıda vasıflı elemanın işe alınması, eğitilmesi, geliştirilmesi, motive edilmesi ve değerlendirilmesi** işlemidir.
- ❖ Her örgütte çeşitli eğitim düzeylerinde, farklı görev ve statülerde çok sayıda insan çalışır.
- ❖ Eğitim düzeyi, görevi ve statüsü ne olursa olsun, hangi bölümde çalışırsa çalışsın, her birey insan kaynakların yönetiminin çalışma konusu içerisine girer.

İnsan Kaynakları Yönetimi Nedir?

- İnsan Kaynakları Yönetimiyle ilgili ilk çalışmalar, çalışanların sosyal birer varlık oldukları ve ürettikleri üzerinde iletişim ve moralin çok büyük önem taşıdığı fikrinin ispatlandığı 1923 tarihli Western Electrics Firması'nda yapılan Hawthorne Çalışmalarıdır.
- 1980 yıllara gelindiğinde de öğrenen organizasyonlar ve en üst kademedен en alt kademeye kadar kalitenin yayılmasını savunan toplam kalite anlayışları sayesinde işletmelerde insan faktörü çok daha ön plana çıkmıştır.
- Günümüzde artık bir çok örgüt, rekabeti geri kalmamak için insanın yönetilmesi gereken bir kaynaktan çok yatırım yapılması gereken bir sermaye olarak görmeye başlamıştır.

İnsan Kaynakları Yönetiminin Amacı ve Önemi

- Her örgütte, kuruluş amacına göre çeşitli düzeylerde, farklı görev ve eğitim düzeylerinde çok sayıda işgören çalışmaktadır.
- İnsan kaynakları yönetimi, işgörenlerin düzeyi ve görevi ne olursa olsun, örgüt içinde istihdam edildikleri sürece onların örgüt amaçları doğrultusunda etkin ve verimli çalışmalarını sağlamak üzere görev alır.
- İnsan kaynakları yönetimi bu görevleri yerine getirirken iki temel amacı karşılamayı ilke edinir.
  - İşletmede görev yapan insanların bilgi, yetenek ve becerilerini rasyonel biçimde kullanarak işletmeye katkılarını en üst düzeye çıkarmak (*insan kaynakları yönetimi, yalnız birinci amaca ulaşmak için çaba sarfederse, örgütte görev yapan işgörenlerin bir üretim aracından farkı olmayacaktır*).
  - İşletmede görev yapan kişilerin yaptıkları işten tahmin olmalarını sağlamaktır (*işgöreni üretim aracı olmaktan uzak tutar ve örgütlerin insanla, insanlar için var oluşu gerçeğini ortaya çıkarır*).

İnsan Kaynakları Yönetiminin Amacı ve Önemi

İnsan Kaynakları yönetimi,

**bir örgütün işgücünü oluşturması için adaylara müracaat etmeyi,
onlar arasında seçim yapmayı,
seçilenleri örgütün yapısı ve kültürü ile oryantasyonunun sağlanmayı,
belirlenen görevleri yerine getirebilmeleri ve örgütün hedeflerine ulaşabilmede
katkı sağlayabilmeleri için onların yönlendirmeyi,
motive etmeyi,
bunları sağlayabilmek için adil ve sağlıklı bir ücret politikası oluşturmayı,
sahip olduğu işgücünün geleceğe yönelik potansiyelini belirleyerek eğitim,
geliştirme ve kariyer programlarını ve düzenli bilgi alışverişini gerçekleştirmeyi**

amaçlayan bir süreçtir.

Yrd.Doç.Dr. Özgür GÜLDÜ

İnsan Kaynakları Yönetiminin Temel İlkeleri

- ✓ İnsan kaynakları Yönetimi, birbirinden kesin sınırlarla ayırmanın mümkün olmayan, iç içe geçmiş bir dizi ilke içerir.

Yeterlilik İlkesi

İşgörenin bir görevi etkin ve verimli bir biçimde yapabilme, işi başarma gücüdür.

Kariyer İlkesi

Seçilip işe alınan personelin örgüt içerisinde yeteneklerini sergileyip kendilerini gösterme fırsatı tanınarak örgütte kalmaları sağlanmalıdır.

Eşitlik İlkesi

Örgütte çalışan işgörenlere, terfi, ücret, ikramiye, sosyal haklar, disiplin, ödül, ceza gibi hususlarda eşit davranılması ilkesidir.

İnsan Kaynakları Yönetiminin Temel İlkeleri

- ✓ İnsan kaynakları Yönetimi, birbirinden kesin sınırlarla ayırmanın mümkün olmayan, iç içe geçmiş bir dizi ilke içerir.

▣ Güvence İlkesi

İş güvencesi sağlanmasıdır. İşgörenin büyük bir hatası bulunmadığı sürece işini, statüsünü ve bunlara bağlı olan diğer haklarını kaybedeceği konusunda tereddüt yaşamamasıdır.

▣ Açıklık İlkesi

Bu ilke oluşturulan politika ve stratejilerin amaç ve sonuçlarına ilişkin bilgilerin çeşitli iletişim araçlarıyla örgüt içindeki işgörelere duyurularak desteklerinin sağlanmasını amaçlar.

▣ Gizlilik İlkesi

Her konunun herkes tarafından bilinmemesi esasına dayanarak örgüt ve işgörelere ait bazı bilgilerin gizli kalması gerekliliğini içerir.